

Memoria xustificativa do convenio de colaboración entre Augas de Galicia, a Deputación Provincial de Pontevedra e os concellos de Caldas de Reis, Cuntis e Moraña polo que se establecen as bases reguladoras das subvencións para a realización de actuacións nos anos 2025 e 2026

1. Antecedentes

Por resolución da Presidencia de Augas de Galicia do 30.09.1997 aprobouse o prego de bases do concurso da concesión para a explotación como aproveitamento hidroeléctrico da presa de Caldas de Reis, conforme ao cal e ao abeiro do establecido no artigo 132 do Regulamento do dominio público hidráulico aprobado polo Real decreto 849/1986, do 11 de abril, se convocou o concurso para a explotación do referido aproveitamento hidroeléctrico.

Neste concurso incluíase o preceptivo prego de bases ao que se suxeitaba a concesión do aproveitamento. A cláusula 4ª g) parágrafo segundo, do prego de bases dispoñía que:

Aos mesmos efectos do canon anual ofertado, Augas de Galicia destinará a partir da data do comezo do devengo indicada no apartado e), unha cantidade máxima anual de sesenta millóns de pesetas ou ben o total anual do canon, si este fora de importe inferior, para obras e actuacións de carácter educativo, cultural e de asistencia social a realizar nos concellos de Cuntis, Caldas de Reis e Moraña. A materialización das mesmas levarase acabo a través da deputación de Pontevedra mediante un convenio.

Logo de iniciar a explotación do aproveitamento polo concesionario que resultou adxudicatario do concurso, fíxose preciso dar cumprimento ao establecido no prego de bases mediante a sinatura dun convenio de colaboración.

O 13.11.2002 asinouse o convenio de colaboración entre Augas de Galicia, a Deputación de Pontevedra e os concellos de Caldas de Reis, Cuntis e Moraña, co obxecto de establecer o sistema de tramitación e xestión das subvencións previstas no prego de bases á que se suxeita a concesión administrativa para a explotación como aproveitamento hidroeléctrico da presa de Caldas de Reis.

O 22.04.2010 a Presidencia de Augas de Galicia asinou a resolución pola que se modificaba o prego de bases da concesión, e dispoñía que a cláusula 4ª g) parágrafo segundo, quedara redactada do seguinte xeito:

Aos mesmos efectos do canon anual ofertado, Augas de Galicia destinará a partir da data do comezo do devengo indicada no apartado e), unha cantidade máxima anual de sesenta millóns de pesetas- ou ben o total anual do canon, si este fora de importe inferior- para obras e actuacións de carácter educativo, cultural e de asistencia social a realizar nos concellos de Cuntis, Caldas de Reis e Moraña, esta cantidade revisarase anualmente en función do IPC. A materialización das mesmas se levará a cabo a través da Deputación de Pontevedra mediante un convenio.

No ano 2010 procedeuse a adaptar a xestión destes fondos á nova redacción do prego de bases. Asemade, para unha máis eficaz xestión e celeridade do procedemento de transferencia, procedeuse a realizar algúns cambios que motivaron a elaboración dun novo convenio. Polo que o 22.11.2020 asinouse un novo convenio de colaboración tendo en conta o carácter das administracións públicas que interveñen e o obxecto do convenio, no que os tres concellos asumirán a condición de beneficiarios da subvención outorgada pola Comunidade Autónoma e a Deputación Provincial de Pontevedra asumirá a condición de entidade colaboradora na xestión e tramitación desta subvención, incluída a entrega dos fondos públicos aos beneficiarios, de conformidade co previsto na Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia e no Regulamento da Lei 9/2007, do 13 de xuño, subvencións de Galicia, aprobado polo Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro.

O citado convenio tivo vixencia ata o 31.12.2010, tramitándose con posterioridade convenios anuais.

A Lei 2/2015, de 30 de marzo, de desindexación da economía española e o Real decreto 55/2017, de 3 de febreiro, polo que se desenvolve a antedita lei, establecen que as fórmulas de actualización de prezos referidas as variacións de índices xerais, tales como o Índice de Prezos ao Consumo, deberán substituírse por valor cero.

2. Obxectivos que se pretenden

O obxecto deste convenio é establecer as condicións básicas que rexerán a colaboración entre Augas de Galicia, a Deputación Provincial de Pontevedra e os concellos de Caldas de Reis, Cuntis e Moraña, co fin de dar cumprimento ao establecido na cláusula 4ª apartado g) do parágrafo segundo do prego de bases á que se suxeita a concesión administrativa para a explotación como aproveitamento hidroeléctrico da presa de Caldas de Reis.

3. Necesidade da colaboración e xustificación da non concorrencia

A colaboración xustifícase na necesidade de dar cumprimento á cláusula 4ª apartado g) do parágrafo segundo do prego de bases á que se suxeita a concesión administrativa para a explotación como aproveitamento hidroeléctrico da presa de Caldas de Reis.

Neste sentido, o artigo 187 da Lei 5/1997, do 22 xullo, Administración local de Galicia dispón que as administración públicas galegas axustarán as súas relacións aos principios de colaboración, cooperación, auxilio, coordinación e respecto aos correspondentes ámbitos competenciais, garantíndose a máxima eficacia na xestión administrativa.

O artigo 195.1 da Lei 5/1997, do 22 de xullo, establece que a colaboración e a cooperación poderá realizarse, entre outras, mediante a axuda financeira, que se levará a cabo mediante subvencións eventuais ou continuas que se concederán aténdose a criterios determinados e a condicións para a súa utilización e emprego e para executar obras ou prestar servicios locais ou mediante a subscripción de convenios.

Así mesmo, a Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, establece un mandato de colaboración entre as entidades locais e a Comunidade Autónoma de Galicia para acadar os obxectivos das políticas de abastecemento e de saneamento e depuración. A natureza da colaboración pode ser técnica ou financeira e articularase a través de diversos mecanismos como pode ser a regulación ou o outorgamento de auxilios económicos ás entidades locais en materias da súa competencia.

O convenio de colaboración a formalizar cos concellos de Caldas de Reis, Cuntis e Moraña ten como obxectivo desenvolver o réxime da subvención prevista no prego de bases da concesión, de conformidade co previsto no artigo 26 da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

Asemade, en consideración a razóns de interese xeral e dadas as circunstancias concorrentes, xustifícase plenamente a adxudicación directa das subvencións previstas no convenio. O que se fai constar para os efectos do previsto nos artigos 19.4 c) e 26.2 a) da Lei 9/2007, do 13 de xuño, reguladora das subvencións de Galicia.

4. Razóns de oportunidade

4.1. O Plan estratéxico de Galicia

Con respecto a concesión de subvencións, Augas de Galicia está suxeita ao Plan estratéxico de Galicia aprobado polo Parlamento de Galicia o 13.09.2022.

O Plan estratéxico de Galicia é un instrumento de planificación da actuación da Xunta de Galicia no que se definen as prioridades de actuación, os obxectivos estratéxicos e operativos e os indicadores que permiten valorar a consecución destes obxectivos pola administración autonómica.

No marco do referido plan e no ámbito das súas competencias, Augas de Galicia ten fixados os seguintes obxectivos estratéxicos:

- Contribuír técnica e economicamente para garantir aos cidadáns un acceso aos servizos básicos de saneamento e depuración, mellorando a xestión e a explotación dos sistemas, fomentando a comunicación e cooperación entre as administracións implicadas e impulsando a innovación e investigación nos procesos de tratamento e do ciclo urbano e natural da auga. Fomento da circularidade do ciclo urbano da auga.
- Aumento da resiliencia dos sistemas de abastecemento para garantir aos cidadáns un acceso ao servizo básico de abastecemento, diminuindo as diferenzas territoriais existentes. Mellorar as infraestruturas implicadas en todo o proceso de extracción e distribución, evitando fugas e despilfarros innecesarios, potenciando a eficiencia dos sistemas. Conseguir unha estrutura tarifaria que respecte o principio de recuperación de custes da Directiva Marco da Auga.
- Garantir a protección do Dominio Público Hidráulico e xestión integral do medio hídrico. Mellorar a calidade das augas no seu medio natural reducindo a contaminación, eliminando vertidos e minimizando a emisión de produtos químicos e materiais perigosos, reducindo a porcentaxe de augas residuais sen tratar. Aumentar a eficiencia no uso dos recursos hídricos en todos os sectores e fomentar a redución dos consumos. Reducir a vulnerabilidade do medio natural e das instalacións fronte aos riscos derivados de fenómenos hidrolóxicos e meteorolóxicos extremos, tales como secas e enchentes.

As actuacións recollidas no convenio a asinar en cumprimento do previsto no prego de bases deben ter encaixe neste marco de actuación.

4.2. A cultura da auga

A auga é un ben de primeira necesidade e esencial para o benestar tanto da poboación como para calquer sector da actividade económica, ademáis dun dos sinais de identidade cultural e natural de Galicia.

Neste sentido, o informe mundial das Nacións Unidas sobre o desenvolvemento dos recursos hídricos, do ano 2021, recolle que a cultura inflúe directamente na forma en como percibimos, derivamos e usamos os valores da auga e que moitos dos valores culturais relacionados coa auga poden ser avaliados e expresados se se lles considera como servizos culturais ecosistémicos e algúns autores suxeriron que, para axudar á súa análise e avaliación, estes servizos culturais poden clasificarse segundo:

- Espazos ambientais: os lugares, as localidades, as paisaxes terrestres e mariñas onde as persoas interactúan entre si e co medio ambiente natural;
- Prácticas culturais: interaccións expresivas, simbólicas e interpretativas entre as persoas e o medio ambiente natural;
- Beneficios culturais: dimensións do benestar humano que poden asociarse coas interaccións entre as persoas e o medio ambiente natural; e
- Bens culturais: as interaccións entre os valores, os servizos e beneficios, potencialmente favorables a transaccións de mercado, que crean bens culturais que poden ser intercambiados, ás veces, pero non sempre, en termos monetarios.

Isto pode axudarnos a entender os servizos ecosistémicos culturais e como contribúen ao conxunto máis amplo de valores culturais.

As actuacións recollidas no convenio a asinar en cumprimento do previsto no prego de bases para actuacións de carácter cultural deben ter encaixe neste marco da cultura da auga.

4.3. A asistencia social

O artigo 2 da Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia entende por servizos sociais o conxunto coordinado de prestacións, programas e equipamentos destinados a garantir a igualdade de oportunidades no acceso á calidade de vida e á participación social de toda a poboación galega, mediante intervencións que permitan o logro dos obxectivos expresados na propia lei.

Neste contexto deben entenderse as actuacións con carácter asistencial previstas neste convenio, que deben incluír todas aquelas que melloren a calidade de vida e non quedar limitadas ás propias sistema galego de servizos sociais.

Tendo en conta a importancia da auga a nivel asistencial, é necesario incluír no ámbito do convenio determinadas actuacións que afectan ao ciclo integral da auga e que teñen como

finalidade mellorar a cantidade e a calidade da auga contribuíndo así a unha mellora da calidade de vida nestes concellos.

4.4. Conclusións

Ao abeiro dos convenios asinados véñense subvencionando actuacións de carácter educativo, cultural e de asistencia social nos termos municipais Caldas de Reis, Cuntis e Moraña, se ben tendo en conta as razóns de oportunidade expostas, as partes consideran adecuado continuar subvencionando actuacións de carácter educativo, como por exemplo o programa de formación de adultos pero tamén incorporar novas actuacións de carácter educativo, como poden ser o fomento de actividades deportivas; limitar a subvención de determinadas actuacións de carácter cultural, como por exemplo as festas do entroido, pero incorporar novas actuacións relacionadas coa cultura da auga como poden ser aquelas actuacións destinadas a mellorar sendas fluviais; e, finalmente, manter actuacións de asistencia social como pode ser axuda no fogar pero tamén incorporar actuacións que teñan por obxecto mellorar a xestión do ciclo da auga.

Polo exposto, estímase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular as actuacións de referencia, quedando o devandito convenio fora do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, de 8 de novembro, de contratos do sector público, pola que se transpoñen ao ordenamento xurídico español as Directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, de 26 de febreiro de 2014, de acordo co establecido no artigo 6 da propia lei.

5. Estimación de custos e financiamento

Augas de Galicia en cumprimento do prescrito no prego de bases da concesión, destinará unha cantidade máxima de 785.071,56 € para o financiamento das actuacións a realizar nos anos 2025 e 2026 nos concellos de Caldas de Reis, Cuntis e Moraña.

Augas de Galicia financiará a súa chega con cargo á conta 6516 "Subvencións correntes a corporacións locais" do Plan Xeral de Contabilidade Pública de Galicia.

O importe destinado ao financiamento das actuacións distribuirase nas anualidades 2025 e 2026 do seguinte xeito:

CONCELLO	ANUALIDADE 2025	ANUALIDADE 2026	TOTAL
Caldas de Reis	130.845,26	130.845,26	261.690,52
Cuntis	130.845,26	130.845,26	261.690,52
Moraña	130.845,26	130.845,26	261.690,52
TOTAL	392.535,78	392.535,78	785.071,56

Augas de Galicia financiará as actuacións ata o máximo do importe que consta para as anualidades 2025 e 2026.

Poderanse financiar con cargo a anualidade 2025 as actuacións realizadas polos concellos dende o 1 de xaneiro de 2025 e ata o 30 de novembro de 2025.

As actuacións realizadas polos concellos no mes de decembro de 2025 poderán xustificarse con cargo á anualidade 2026.

Poderán financiarse con cargo a anualidade 2026 as actuacións realizadas polos concellos dende o 1 de xaneiro de 2026 ata o 30 de novembro de 2026.

6. Vinculación co Plan estratéxico de Galicia

As actuacións son coherentes co Plan estratéxico de Galicia 2022-2030, aprobado polo Consello da Xunta de Galicia o 10 de marzo de 2022, ao que se vinculan da seguinte forma:

1. Eixo: 2. Galicia verde e sostible.
2. Prioridade actuación: PA.2.4- Impulsar un modelo de crecemento sostible que aproveite as potencialidades do medio, dando prioridade á xestión eficiente do ciclo da auga, á economía circular e a protección do patrimonio natural.
3. Obxectivos estratéxicos:
  - OE.2.4.1 Contribuír técnica e economicamente para garantir aos cidadáns un acceso aos servizos básicos de saneamento e depuración, mellorando a xestión e a explotación dos sistemas, fomentando a comunicación e cooperación entre as administracións implicadas e impulsando a innovación e investigación nos procesos de tratamento e do ciclo urbano e natural da auga. Fomento da circularidade do ciclo urbano da auga.

- OE 2.4.2- Aumento da resiliencia dos sistemas de abastecemento para garantir aos cidadáns un acceso ao servizo básico de abastecemento, diminuindo as diferenzas territoriais existentes. Mellorar as infraestruturas implicadas en todo o proceso de extracción e distribución, evitando fugas e despilfarros innecesarios, potenciando a eficiencia dos sistemas. Consegui- unha estrutura tarifaria que respecte o principio de recuperación de custes da Directiva Marco da Auga.
- OE 2.4.3 Garantir a protección do Dominio Público Hidráulico e xestión integral do medio hídrico. Mellorar a calidade das augas no seu medio natural reducindo a contaminación, eliminando vertidos e minimizando a emisión de produtos químicos e materiais perigosos, reducindo a porcentaxe de augas residuais sen tratar. Aumentar a eficiencia no uso dos recursos hídricos en todos os sectores e fomentar a redución dos consumos. Reducir a vulnerabilidade do medio natural e das instalacións fronte aos riscos derivados de fenómenos hidrolóxicos e meteorolóxicos extremos, tales como secas e enchentes.

4. Obxectivos operativos:

- OO02-Contribuír técnica e economicamente para garantir un acceso aos servizos básicos de saneamento e depuración dos cidadáns de Galicia, diminuindo os desequilibrios territoriais existentes e buscando unha maior eficacia e eficiencia na execución dos investimentos e na explotación de infraestruturas hidráulicas.
- OO02-Identificar e priorizar as actuacións necesarias en materia de abastecemento autónomo nos municipios galegos.
- OO02-Garantir a protección e mantemento do Dominio Público Hidráulico da demarcación hidrográfica Galicia Costa.

5. Indicadores:

- P00440/Grao de execución (%)
- P00153/Actuacións de abastecemento e saneamento e depuración
- P00437:/Actuacións de colaboración para mellora da xestión do ciclo integral da auga.

6. Unidades de medición: 1

7. Territorialización do gasto

Concellos: Caldas de Reis, Cuntis e Moraña.

8. Contribución aos ODS

DENOMINACIÓN	OBXECTO ESPECÍFICO	DENOMINACIÓN OBXECTIVO ESPECÍFICO
ODS 6 Auga limpa e saneamento	6.3 6.4 6.6	<p>De aquí a 2030, mellorar a calidade da auga reducindo a contaminación, eliminando o vertimientto e minimizando a emisión de produtos químicos e materiais perigosos, reducindo á metade a porcentaxe de augas residuais sen tratar e aumentando considerablemente a reciclaxe e a reutilización sen risco a nivel mundial.</p> <p>De aquí a 2030, aumentar considerablemente o uso eficiente dos recursos hídricos en todos os sectores e asegurar a sustentabilidade da extracción e o abastecemento de auga doce para facer fronte á escaseza de auga e reducir considerablemente o número de persoas que sofren falta de auga.</p> <p>De aquí a 2020, protexer e restablecer os ecosistemas relacionados coa auga, incluídos os bosques, as montañas, os humidais, os ríos, os acuíferos e os lagos.</p>

Consonte ao disposto no artigo 48.3 da Lei 40/2015, de 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público, o convenio contribúe a mellorar a eficiencia da xestión pública, a facilitar a utilización conxunta de medios e servizos públicos e á realización de actividades de utilidade pública.

En Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

O director de Augas de Galicia

Roi Fernández Añón

